

D'Textzorte So, Märchen, Legend a Fabel

HV D'So vum Melusina

1. Liest den Text iwwert d'Textzort So. Fannt an der So vum Melusina konkret Beispiller, déi déi verschidden Elementer vun där Textzort illustréieren. Vergläicht an diskutéiert duerno a kleng Gruppen.

So weiblecht Substantiv (Pluriel Soen)

DE Sage FR légende [récit populaire] EN tale, legend PT lenda [narrativa popular]

Beispiller

enger aler So no soll eng Hex an dësem Bësch gewunnt hunn

mäin ale Schoulmeeschter huet all d'Soen aus der Ëmgegend opgeschriwwen

Synonym Seechen

(©Screenshot aus dem Lëtzebuerg Online Dictionnaire, www.lod.lu, 08.12.21)

D'So ass eng kuerz Prosaerzielung, déi meeschtens mëndlech iwwerliwwert ginn ass an déi als Thema iwwernatierlech Evenementer huet. An de Soe komme souwuel mystesch Wiesen (zum Beispill Zwergen, Risen a Mierjofferen) wéi och Persounen, déi reell existéiert hunn, vir. Eng So huet normalerweis méi e grouse Bezug zur Realitéit wéi e Märchen, well se zäitlech relativ festgeluecht ass a sech dacks op eng bestëmmt Plaz bezitt.

An de Soe fënnt een dacks e wouere Kär. Si ginn op aussergewöhnlech Evenementer zeréck, déi wierklech geschitt sinn an déi duerch deelweis magesch a mystesch Elementer ergänzt ginn. D'Motiv vun der Erléisung kënn dacks vir. Typesch fir eng So ass och, datt se stänneg un de Geescht vun der Zäit an un d'Vollek adaptéiert gëtt. Dat erkläert, firwat et esou vill verschidde Versiounen vun enger So ka ginn. D'Soe spigelen deemno och de Stand vun deem, wat d'Vollek an enger bestëmmter Zäit gleeft huet, erëm.

Informatioun fir d'Léierpersoun

Deelt d'Klass an op d'mannst dräi Gruppen. All Grupp liest ee vun deenen dräi Texter iwwert d'Textzorte Märchen, Legend a Fabel.

Grupp 1

2. Liest den d'Text iwwert d'Textzort Märchen. Schafft mateneen, fir de Vocabulaire ze klären. Sicht zesummen Informatiounen iwwer:
 • d'Plazen an d'Zäit • d'Handlung • d'Personnagen
 Notéiert Stéchwierder dozou an den Tablo.

Märchen sächlecht Substantiv (Pluriel Mäercher)

DE Märchen FR conte (de fées) EN fairy story PT conto (de fadas) 🖱

Beispiller

meng Bomi huet eis e Märche virgelies

verziel mer dach keng Mäercher! [égs] [verziel mer dach keng Ligen!]

(©Screenshot aus dem Lëtzebuenger Online Dictionnaire, www.lod.lu, 08.12.21)

D'Märchen ass eng kuerz Prosaerzielung, an där iwwer deelweis magesch an iwwernatierlech Evenementer geschwat gëtt an d'Naturgesetzter ausser Kraaft gesat sinn. D'Märchen ass weeder un eng Plaz nach un eng Zäit gebonnen. Dacks gi Géigesätz thematiséiert (z. B. aarm a räich, gutt a béis, schéin an ellen). D'Figuren hu kee Realitéitsbezug an hunn dacks emol keen Numm. Si ginn duerch hir Roll bezeechent (z. B. d'Mëllermeedchen, d'Prinzessin, de Bauerejong) oder si hunn en Numm, dee si charakteriséiert (Schneewittchen, well seng Haut wéi Schnéi ass, oder Däumling, well hie just esou grouss wéi en Daum ass). D'Mäercher spillen dacks an engem Bësch oder an engem Schlass, ouni datt preziséiert gëtt, wou dat genee ass. Et fënnt een dacks déi selwecht Requisitten, wéi e Schlëssel, e Rank oder en Zauberspiegel. Och den Oflaf vun der Handlung ass meeschtens änlech an zum Schluss gewënnt normalerweis dat Gutt.

Raum- an Zäitbezug, Plazen	Handlung	Figuren / Personnagen

Grupp 2

2. Liest den d'Text iwwert d'Textzort Legend. Schafft mateneen, fir de Vocabulaire ze klären. Sicht zesummen Informatiounen iwwer:
 • d'Plazen an d'Zäit • d'Handlung • d'Personnagen
 Notéiert Stéchwierder dozou an den Tablo.

Legend weiblecht Substantiv (Pluriel Legendes)

DE Legende [Erzählung] FR légende [fable] EN legend [story] PT lenda [narrativa]

Beispill

iwwer deen doten Hellege gëtt et vill Legendes

(©Screenshot aus dem Lëtzebuenger Online Dictionnaire, www.lod.lu, 08.12.21)

D'Legend huet e wouere Kär mat engem dacks reliésen Hannergrond. An de Legende gi meeschtens virbildlech Liewensgeschichte vun Hellegen, Märtyrer oder änleche Personnagen oder reliés Evenementer wéi Wonnerheelungen oder Erscheinungen erzielt. D'Legend huet eng literaresch Traditioun, se ass a Prosa oder a Versform geschriwwen a ass geduecht, fir virgelies ze ginn. D'Legend huet e ganz staarke Realitéitsbezug; souwuel d'Persoune wéi och d'Plazen hu reell existéiert a gi konkret benannt. Prinzipiell gëtt et zwou Zorte vu Legendes, d'Hellegelegend an d'Vollekslegend. D'Vollekslegend huet net ëmmer e Bezug zum Glawen, huet awer trotzdem Figuren, déi virbildlech handelen.

Raum- an Zäitbezug, Plazen	Handlung	Figuren / Personnagen

Grupp 3

2. Liest den d'Text iwwert d'Textzort Fabel. Schafft mateneen, fir de Vocabulaire ze klären. Sicht zesummen Informatiounen iwwer:
 • d'Plazen an d'Zäit • d'Handlung • d'Personnagen
 Notéiert Stéchwierder dozou an den Tablo.

Fabel weiblecht Substantiv (Pluriel Fabelen)

DE Fabel [Erzählung] FR fable EN fable [story] PT fábula [narrativa]

Beispill

de Schoulmeeschter huet de Kanner eng Fabel gelies

(©Screenshot aus dem Lëtzebuenger Online Dictionnaire, www.lod.lu, 08.12.21)

D'Fabel ass eng kuerz Erzielung a Prosa oder a Versform. An der Fabel handele virun allem Déieren, awer och emol Planzen oder Objeten, esou datt een direkt eng Parallel zu mënschlechem Verhalen erkennt. D'Fabeldéiere si staark typiséiert a sti fir mënschlech Charakterzich. An der bekannter Fabel vun der Grill an der Seehomes ginn z. B. d'Lidderegkeet an de Fläiss duergestallt. D'Geschicht déngt als Beispill, aus deem een eng Léier oder eng Moral kann zéien. Dëst geschitt awer op eng amüsant Aart a Weis. D'Zäit an d'Plaz spillen an der Fabel keng Roll.

Raum- an Zäitbezuuch, Plazen	Handlung	Figuren / Personnagen

3. Reorganiséiert d'Gruppen duerno esou, datt an all Grupp ëmmer op d'mannst een „Expert“ pro Textzort ass. Tauscht Iech ënnerteneen aus a fannt Ënnerscheeder a Gemeinsamkeeten tëschent deenen dräi Textzorten.

Typesch fir ... ass, datt ...

Eng wichteg Charakteristik vun ... ass zum Beispill, datt ...

Speziell un ... sinn z. B. ...

Anescht wéi bei ... gëtt et bei ... keng/manner/méi/ ...

De groussen Ënnerscheid tëscht ... an ... läit doran, datt

	Raum- an Zäitbezuuch, Plazen	Handlung	Figuren / Personnagen
So			
Märchen			
Legend			
Fabel			

mëndlech iwwerliwweren	
iwwernatierlech	
Wiesen (n)	
Zwerg (m)	
Ris (m)	
Mierjoffer (f)	
reell	
e Bezuch zur Realitéit hunn / e Realitéitsbezuch hunn	
sech op eppes bezéien	
e wouere Kär hunn	
aussergewéinlech	
Erléisung (f)	
erëmspigelen	
ausser Kraaft setzen	
un eppes gebonne sinn	
Géigesaz (m)	
Oflaf (m)	
Hannergrond (m)	
virbildlech	
Erscheinung (f)	
Verhalen (n)	
mënschleche Charakterzuch (m)	
als Beispill déngen	
eng Léier zéien aus	
eng Roll spillen	

1. Liest den Text iwwert d'Textzort So. Fannt an der So vum Melusina konkret Beispiller, déi déi verschidden Elementer vun där Textzort illustréieren. Vergläicht an diskutéiert duerno a kleng Gruppen.

Et kann een d'Geschicht vum Melusina als So definéieren, well d'Joer 963, de Bockfiels an de Bau vun der Buerg zimmlech kloer als Eckdate vun der Handlung ze erkenne sinn. D'Haaptfigur ass eng Nix, et geet drëm, datt si erléist gëtt.

2. Deelt Iech an op d'mannst dräi Gruppen op a liest ee vun deenen dräi Texter iwwert d'Textzorte Märchen, Legend a Fabel. Schafft mateneen, fir de Vocabulaire ze klären. Sicht zesummen an den Texter no Informatiounen iwwer:

- d'Plazen an d'Zäit
- d'Handlung
- d'Personnagen

3. Reorganiséiert d'Gruppen duerno esou, datt an all Grupp ëmmer op d'mannst een „Expert“ pro Textzort ass. Tauscht Iech ënnerteneen aus a fannt Ënnerscheeder a Gemeinsamkeeten tëschent deenen dräi Textzorten.

	Raum- an Zäitbezug, Plazen	Handlung	Figuren / Personnagen
So	Eng So huet e grouse Bezug zur Realitéit. Se ass zäitlech relativ festgeluecht a bezitt sech dacks op eng bestëmmte Plaz.	An de Soe fënnt een dacks e wouere Kär. Si ginn op aussergewöhnlech Evenementer zeréck, déi wierklech geschitt sinn an déi duerch deelweis magesch a mystesch Elementer ergänzt ginn. D'Motiv vun der Erléisung kënnt dacks vir.	An enger So komme mystesch Wiesen a Personnagen, déi reell existéiert hunn, vir.
Märchen	E Märchen ass weeder un eng Plaz nach un eng Zäit gebonnen. Et gëtt net preziséiert, wou et genee ass.	Am Märche geet et ëm magesch an iwwernatierlech Evenementer. Den Oflaf vun der Handlung ass meeschtens änlech an zum Schluss gewënnt normalerweis dat Gutt.	D'Figuren am Märchen hu kee Realitéitsbezug an hunn dacks emol keen Numm. Si ginn duerch hir Roll bezeechent.
Legend	Eng Legend huet e ganz staarke Realitéitsbezug. D'Plazen hu reell existéiert a gi konkret benannt.	D'Legend huet e wouere Kär mat engem dacks reliésen Hannergrond. Et geet oft ëm virbildlech Liewensgeschichte vun Hellegen, Märtyrer oder änleche Personnagen oder ëm reliés Evenementer wéi Wonnerheelingen oder Erscheinungen.	An der Legend gëtt et e ganz staarke Realitéitsbezug. D'Personen hu reell existéiert a gi konkret benannt.
Fabel	D'Zäit an d'Plaz spillen an der Fabel keng Roll.	An enger Fabel déngt d'Geschicht als Beispill, aus deem een eng Léier oder eng Moral kann zéien.	D'Figuren an der Fabel si virun allem Déieren, awer och emol Planzen oder Objeten. Si si staark typiséiert a symboliséieren dacks mënschlech Charakterzich.